

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant
Notitie culturele zaken
's-Hertogenbosch : Provincie Noord-Brabant, 1984
33 p. : bijl., tab. ; 30 cm

BOEKMAN*stichting*

Studiecentrum voor kunst, cultuur en beleid

Herengracht 415
1017 BP Amsterdam
telefoon bibliotheek 020-624 37 39
fax 020 - 638 52 39
e-mail bibliotheek@boekman.nl
internet www.boekman.nl

De uitleentermijn bedraagt 4 weken. Verlenging met 4 weken
is mogelijk, tenzij de publikatie inmiddels is gereserveerd.

De uitleentermijn is verstreken op:

--	--	--

M86-301

M86-301

353:008:7/8 (492. 93)

NOTITIE CULTURELE ZAKEN

Boekmanstichting-Bibliotheek
Herengracht 415 - 1017 BP Amsterdam
Tel.: 243738/243737/243738/243739

's-Hertogenbosch, juli 1984

INHOUDSOPGAVE		blz.
1.	Inleiding	1
2.	Algemene aspecten	2
	2.1 Bestuurlijke en financiële aspecten	2
	2.2 Doelstellingen, instrumenten en particulier initiatief	2
3.	Kunsten	3
	3.1 Bestaand beleid	3
	3.2 Aandachtspunten	4
	3.3 Beleidslijnen voor de toekomst	5
4.	Musea en oudheidkunde	6
	4.1 Musea, archieven, cultuur en geschiedbeoefening	6
	4.1.1 Bestaand beleid	6
	4.1.2 Aandachtspunten	6
	4.1.3 Beleidslijnen voor de toekomst	7
	4.2 Monumentenzorg en archeologie	8
	4.2.1 Bestaand beleid	8
	4.2.2 Aandachtspunten	8
	4.2.3 Beleidslijnen voor de toekomst	9
5.	Sociaal-cultureel werk	9
	5.1 Bestaand beleid	9
	5.2 Aandachtspunten	10
	5.3 Beleidslijnen voor de toekomst	10
6.	Onderwijs en volwasseneneducatie	12
	6.1 Bestaand beleid	12
	6.2 Aandachtspunten	12
	6.3 Beleidslijnen voor de toekomst	13
7.	Bibliotheekzaken	14
	7.1 Bestaand beleid	14
	7.2 Aandachtspunten	14
	7.3 Beleidslijnen voor de toekomst	15
8.	Regionale Omroep	15
	8.1 Bestaand beleid	15
	8.2 Aandachtspunten	15
	8.3 Beleidslijnen voor de toekomst	16
9.	Sport	16
	9.1 Bestaand beleid	16
	9.2 Aandachtspunten	16
	9.3 Beleidslijnen voor de toekomst	17
Bijlage 1.	Werkdoelen provinciaal cultuurbeleid (Nota culturele zaken april 1978)	
Bijlage 2.	Overzicht begrotingsposten Culturele Zaken	
Bijlage 3.	Overzicht (toekomstige) wettelijke taken provincie op onderwijsgebied	

Notitie culturele zaken

1. Inleiding

Op 14 april 1978 hebben Provinciale Staten de Nota culturele zaken aanvaard. In deze nota werd het beleid voor het beleidsterrein culturele zaken, geconcretiseerd in 85 beleidsvoornemens, voor de komende jaren omschreven. Deze nota vormde het fundament voor de Beleidsnota 1978-1982 en voor de Beleidschets 1982-1986 op het onderhavige beleidsterrein. Aan de hand van de ontwikkelingen werd het beleid jaarlijks bijgesteld bij de vaststelling van de jaarlijkse bijstellingen van de beleidsnota c.q. beleidsschets. Inmiddels zijn alle beleidsvoornemens uit de Nota culturele zaken op één uitzondering na geheel uitgevoerd.

De laatste jaren heeft zich op het onderhavige beleidsterrein een aantal ontwikkelingen voorgedaan. Op onderdelen van het beleidsterrein zijn de bestuurlijke verhoudingen aan herordening toe, soms is een nieuwe aanpak gewenst of is heroriëntering van een aantal beleidsonderdelen noodzakelijk geworden. Anderzijds is het financieel perspectief van de provincie sedert de aanvaarding van de Nota culturele zaken aanmerkelijk gewijzigd in ongunstige zin.

Mede om deze redenen hebben wij in de begrotingsvergadering van Provinciale Staten op 12, 15 en 16 december 1983 een beknopte notitie culturele zaken toegezegd.

Status van de notitie

Deze notitie bevat, in het kader van het bovenstaande, de hoofdlijnen van een in de toekomst te voeren gewenst cultuurbeleid en de onderlinge samenhang tussen deze hoofdlijnen. De notitie dient uiteraard in samenhang te worden gezien met de beleidsschets en de jaarlijkse bijstelling daarvan. Vanuit de bestaande situatie beoogt de notitie het wensenpakket in het beleidsterrein culturele zaken aan te geven. Daarbij moet worden bedacht, dat het beschikbare budget van onze provincie de komende jaren onder sterke druk zal blijven staan. Dat brengt met zich dat de beleidsvoornemens in elk van de beleidsterreinen tegen elkaar moeten worden afgewogen. Derhalve kunnen wij over de vraag of en zo ja, in hoeverre een aantal beleidsvoornemens in de onderhavige notitie kunnen worden gerealiseerd, thans geen uitspraak doen. De notitie kan dan ook alleen worden gezien als een inventarisatie van mogelijke beleidsvoornemens met de mogelijke gevolgen van het al dan niet effectueren van deze beleidsvoornemens voor het onderhavige beleidsterrein. Door deze inventarisatie wordt de afweging in het geheel van beleidsvoornemens vereenvoudigd.

Indeling

In paragraaf 2 van deze notitie komt een aantal algemene zaken aan de orde. Daarbij wordt ingegaan op bestuurlijke en financiële aspecten, welke van invloed zijn op het mogelijk te voeren cultuurbeleid en op doelstellingen en instrumenten van dit beleid. In de paragrafen 3 t/m 9 wordt ingegaan op de verschillende deelterreinen. Elk van deze paragrafen is als volgt ingedeeld:

- bestaand beleid: daarin is het tot dusverre geformuleerde en/of gevoerde bestendige beleid in hoofdlijnen samengevat;
- aandachtspunten: daarin zijn vermeld enkele van de belangrijkste aandachtspunten voor het desbetreffende beleidsonderdeel;
- beleidslijnen voor de toekomst: daarin worden op hoofdpunten mogelijke beleidslijnen voor de toekomst aangegeven. Zoals hierboven vermeld gaat het daarbij om sectorale wensen, die moeten worden afgewogen tegen wensen in andere beleidsterreinen.

Bijlage 1 bevat de werkdoelen van het provinciaal cultuurbeleid, geformuleerd in de Nota culturele zaken van april 1978.

Bijlage 2 bevat een overzicht van de relevante begrotingsposten, waarbij de indeling van deze notitie is aangehouden.

In bijlage 3 zijn de wettelijke taken van de provincie op het gebied van het onderwijs vermeld.

2. Algemene aspecten

2.1 Bestuurlijke en financiële aspecten

Taakverdeling tussen de drie bestuurslagen

De afbakening van de taken van de provincie ten opzichte van die van de andere bestuurslagen in ons land is herhaaldelijk aan veranderingen onderhevig geweest. Op het beleidsterrein cultuur is dat ook thans weer het geval, zoals met betrekking tot het toneel- en het orkestenbestel en de monumentenzorg. Ook bij het onderwijsbeleid doen zich momenteel grote veranderingen voor.

In het algemeen is er thans binnen het beleidsterrein cultuur sprake van een elkaar aanvullende taakverdeling tussen de verschillende bestuurslagen, welke globaal als volgt kan worden aangeduid:

- het rijk heeft tot taak het scheppen van voorwaarden;
- de provincie heeft tot taak de coördinatie, waaronder spreiding en planning;
- de gemeente heeft tot taak de uitvoering.

Binnen dit algemene beeld zijn overigens vele verbijzonderingen aanwezig, ook in het deelsterrein kunsten. In dit deelsterrein subsidieert de provincie instellingen en activiteiten, welke zij van provinciaal belang acht. Het rijk heeft naast uitvoerende taken planningstaken aan zich getrokken. Een en ander tendeert naar een meer functioneel gerichte taakverdeling, waarbij vooral de schaal en de reikwijdte van een voorziening bepalen welke bestuurslaag verantwoordelijk is voor welke taak. Deze globale taakverdeling is op verschillende deelsterreinen sterk in beweging zonder dat nu al definitief kan worden aangegeven hoe de standpunten van het rijk met betrekking tot zijn eigen taken en verantwoordelijkheden op die deelsterreinen zullen zijn.

Decentralisatie

Het rijk heeft het voornemen uitgesproken een aantal rijkstaken - ook op het onderhavige beleidsterrein - te decentraliseren naar provincie en gemeenten. Evenzeer is echter duidelijk geworden, dat het rijk een aantal zaken in eigen beheer wil houden of - verdergaand - uit de provinciale of gemeentelijke sfeer naar zich toe wil trekken. Voorts is in iedere discussie over decentralisatie van rijkstaken de financiering een ongewisse en complicerende factor. Zonder een adequate koppeling van taken en geldstromen is iedere decentralisatiepoging tot mislukken gedoemd. Dat klemt temeer, nu ook de financiële positie van onze provincie zelf om bijzondere aandacht vraagt. Behalve de in paragraaf 1 genoemde factoren hebben de bovengenoemde bestuurlijke en financiële aspecten tevens tot gevolg, dat het niet altijd mogelijk is scherp aan te geven, welke voornemens in deze notitie op welk moment gerealiseerd kunnen worden.

2.2 Doelstellingen, instrumenten en particulier initiatief

Doelstellingen

Intussen zijn de hoofddoelstellingen en werkdoelen van het cultuurbeleid, zoals vermeld in de Nota culturele zaken, nog actueel (zie bijlage 1). Het is gewenst deze waar mogelijk, met inachtneming van het gestelde ter zake in de Beleidschets 1982-1986 ook in de komende jaren te handhaven. In het

bijzonder zal bij de realisering van het cultuurbeleid aandacht worden gegeven aan de onderlinge samenhang van de verschillende deelsterreinen van het beleidsterrein en - binnen de smalle marges van de financiële mogelijkheden - aan het voorkomen, dan wel wegwerken van zogenaamde "witte vlekken". Dit voorkomen dan wel wegwerken van witte vlekken moet leiden tot een evenwichtige spreiding van voorzieningen en activiteiten over de provincie, zowel in geografisch opzicht, als over de verschillende geleidingen van de bevolking.

Instrumenten

Het is gewenst, de in de Nota culturele zaken geformuleerde doelstellingen, met name de evenwichtige spreiding, te realiseren door waar nodig en mogelijk coördinerend, stimulerend en/of initiërend op te treden. Een belangrijk beleidsinstrument daarbij is dat van subsidiëring. Bij het sociaal-cultureel werk is het sociaal-culturele plan en programma een belangrijke methodiek om dit beleidsinstrument te hanteren. De subsidiëring en het opstellen van plannen en programma's zal in de komende periode in toenemende mate worden gericht op het instandhouden en waar mogelijk verder ontwikkelen van steunfuncties van die instellingen en activiteiten, welke van provinciaal belang zijn. Daar ligt de kern van de provinciale taken op dit beleidsterrein. Om kwalitatieve, maar ook om financiële redenen zal - waar mogelijk - bij het subsidiebeleid getracht worden samenhang en coördinatie te bevorderen in dit zeer diverse beleidsterrein. Immers, juist in een tijd, waarin de financiële mogelijkheden beperkt zijn geworden, lijkt het verstandig het beleid te richten op het ondersteunen van een aantal grotere instellingen en activiteiten, welke duidelijk van provinciaal belang zijn.

Particulier initiatief

Bij deze activiteiten dient het particulier initiatief erkend en gerespecteerd te worden. Juist en vooral op het onderhavige beleidsterrein kunnen vele zaken slechts worden gerealiseerd, indien en voor zover het particulier initiatief bij de voorbereiding en uitvoering van activiteiten zijn verantwoordelijkheid neemt. Dit houdt in ieder geval in, dat uitvoerende taken (bijvoorbeeld het in stand houden van een provinciaal museum en van steunfuncties) zoveel mogelijk door het particulier initiatief zullen worden gerealiseerd met behulp van (financiële) ondersteuning dezerzijds.

3. Kunsten

3.1 Bestaand beleid

Autonome provinciale taak

Op het deelsterrein van de kunsten heeft de provincie geen medebewindstaken. Het gaat om autonome provinciale taken. Dat neemt niet weg, dat consensus tussen rijk, provincie en gemeente over de taakverdeling bij en uitvoering van het kunstenbeleid de effectiviteit van het kunstenbeleid bevordert.

Primair instandhouding grote(re) instellingen

De provincie heeft in haar beleid het primaat gelegd bij de (mede)instandhouding van grote(re) instellingen, die zich qua werkzaamheden op de hele provincie richten en waarbij spreiding van hun activiteiten over de provincie (dus) per definitie centraal staat. Zo verleent onze provincie instandhoudingssubsidies aan het Brabants Centrum voor Amateurtoneel, aan de Nieuwe Brabantse (beeldende) Kunststichting, aan het Brabants Orkest en aan het Zuidelijk Toneel Globe.

Subsidie-regelingen   Ondersteuning van de kunsten anderszins vindt plaats door middel van het instrument van ad hoc subsidiëring. In een drietal subsidieregelingen, te weten:

- de subsidieregeling experimenten;
- de subsidieregeling opdrachten en
- de subsidieregeling podiumkunsten en culturele manifestaties

is deze vorm van financiële ondersteuning, die gericht is op spreiding en/of totstandkoming van uitingen van kunst van provinciale betekenis, geregeld. Kort samengevat is het bovenstaande beleid te kenschetsen als een beleid, waarin de nadruk ligt op een kwalitatieve benadering, waarbij de zorg voor kwaliteit, samenhang, spreiding en diversiteit mede met het oog op vernieuwing centraal staat. Aanvullend op dit beleid wordt door middel van het instrument van de ad hoc subsidiëring aandacht geschonken aan de diversiteit en spreiding van (zowel de productie als de afname van) het aanbod van kunstuitingen in onze provincie.

3.2 Aandachtspunten

Muziek- en theater   Op dit moment vindt een herschikking van taken tussen rijk, provincies en gemeenten plaats ten aanzien van het muziek- en theaterbeleid, omdat het bestaande systeem van koppelsubsidiëring vrij algemeen als te knellend wordt ervaren. In de door de minister van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur voorgestane nieuwe taakverdeling draagt het rijk de volledige verantwoordelijkheid voor de instandhouding van daarvoor in aanmerking komende symfonieorkesten en theatergezelschappen van landelijke betekenis.

Nieuwe taakverdeling   Deze taakverdeling bevordert dat de lagere overheden meer anderssoortige - meer bij die overheidslaag passende - taken op het onderhavige beleids-onderdeel kunnen gaan vervullen. De geschetste herschikking van taken zal gepaard gaan met een herverdeling over de drie overheidslagen van de tot dusverre door hen ter beschikking gestelde financiële middelen. Deze beleidsmatige en financiële herschikkingsoperatie vraagt om bijzondere aandacht.

Beeldende kunst   Ook op het terrein van de beeldende kunst heeft de minister een herverdeling van taken en middelen voorgesteld. De Tijdelijke Rijksbijdrageregeling Kunstuitleen wordt beëindigd. De Beeldende Kunstenaarsregeling wordt in tal en last aanzienlijk beperkt.

Nieuwe taak voor de provincie   De minister is voornemens een deel van de daaruit vrijkomende middelen ter beschikking te stellen van de provincies om via deze weg de inzet van het werk van beeldende kunstenaars te stimuleren en te vergroten. Voor onze provincie zal het naar verwachting om enige tonnen per jaar gaan in de vorm van een doeluitkering.

Amateuristische kunstbeoefening   Op grond van verschillende subsidieregelingen en begrotingsposten worden diverse vormen van amateuristische kunstbeoefening gesubsidieerd. De onderlinge samenhang tussen de soms zeer uiteenlopende vormen van amateuristische kunstbeoefening is niet groot. Ook verdient een meer evenwichtige verdeling van de voor dit beleidsonderdeel beschikbare middelen aandacht (zie ook §3.1, §5.1 en §5.2 en bijlage 2c). Zeer veel aandacht krijgt de financiële ondersteuning van het amateurtoneel en meer traditionele vormen van amateur muziek- en dansbeoefening.

Samenhang en evenwichtiger verdeling Nieuwe(re) vormen zoals bijv. popmuziek en andere (geïmproviseerde) muziek verkrijgen nog niet die aandacht, die zij verdienen. Het bevorderen van meer samenhang en een meer evenwichtige verdeling van de beschikbare subsidiegelden is derhalve een belangrijk aandachtspunt voor ons. Daarbij dient de noodzakelijke samenhang tussen amateur- en beroepskunst in het oog te worden gehouden.

3.3 Beleidslijnen voor de toekomst

Financiële herverdeling Dezer dagen is op landelijk niveau een beslissing te verwachten over de financiële herverdelingsoperatie met betrekking tot de podiumkunsten. Een generale korting op het provincie- en gemeentefonds, berekend volgens de algemene uitkeringsnormen, is daarbij het geëigende middel om deze financiële herverdelingsoperatie uit te voeren. Als deze generale korting wordt doorgevoerd kunnen er voor onze provincie aanzienlijke bedragen beschikbaar komen, aangezien het kortingsbedrag lager zal zijn dan het bedrag dat thans aan HBO en Globe wordt uitgegeven. Bezien zal worden of en in hoeverre de "vrijvallende" middelen beschikbaar kunnen worden gesteld voor een andere vorm van provinciaal beleid ten aanzien van de podiumkunsten.

Nieuw beleid podiumkunsten In deze notitie wordt volstaan met het schetsen van mogelijke hoofdlijnen van een dergelijk eventueel nieuw beleid voor de podiumkunsten. In een dergelijk beleid zou de nadruk dienen te liggen enerzijds op de spreiding van reeds bestaand aanbod en anderzijds op de totstandkoming van (nieuw) aanbod.

Spreiding van bestaand aanbod Wat betreft spreiding van bestaand aanbod kan gedacht worden aan een intensivering van het huidige beleid van de ad hoc subsidieverlening waarbij centraal dient te staan:

- aandacht voor nieuwe(re) sectoren (b.v. opera, pop, dans, jazz, poppenspel, elektronische muziek);
- aandacht voor effectieve(re) vormen van spreiding (b.v. door bij subsidietoekenning de voorkeur te geven aan die aanvragen die per sector een spreidingsplan (circuits) omvatten, boven individuele aanvragen per instelling).

Totstandkoming van (nieuw) aanbod Wat de totstandkoming van (nieuw) aanbod betreft, kan gedacht worden enerzijds aan incidentele ondersteuning van productie-initiatieven van Brabantse groepen en/of instellingen op projectbasis, anderzijds aan structurele ondersteuning (voor een afgebakende tijdsduur) van initiatieven die hun betekenis binnen onze provincie aangetoond hebben (b.v. een op onze provincie gerichte jeugdtheatergroep of dansgroep). Bij de invulling van een prioriteitenstelling in een dergelijk beleid behoort ook de vraag betrokken te worden of en in hoeverre Het Brabants Orkest - wil het als volwaardige symfonische voorziening in onze provincie blijven functioneren - provinciaal subsidie behoeft in aanvulling op het rijksbeleid ten aanzien van dit orkest.

Beeldende kunsten Aan de desbetreffende commissies uit Provinciale Staten zal in de loop van 1984 een voorstel worden voorgelegd met betrekking tot de wijze van besteding van de door onze provincie te ontvangen rijksgelden voor beeldende kunst (zie ook §3.2). Tenzij een samenhang met het voorgaande daartoe aanleiding geeft, is overigens het voornemen het huidige beleid ten aanzien van de beeldende kunsten te continueren.

Amateur-
kunst Het lijkt gewenst de subsidiëring in de sector amateuristische kunstbeoefening in de toekomst te stroomlijnen door vaststelling van één, de gehele sector omvattend, verdeelplan (zie ook §5.3).

4. Musea en oudheidkunde

4.1 Musea, archieven, cultuur- en geschiedbeoefening

4.1.1 Bestaand beleid

Autonome-
provinciale
taak Binnen deze deelterreinen is op één onderdeel sprake van een medebewindstaak, namelijk een in de Archiefwet vastgelegde toezichthoudende taak voor de provincie ten aanzien van archieven. Voor het overige is op deze terreinen sprake van autonoom provinciaal beleid.

Instandhou-
ding grote(re)
instellingen De provincie legt in haar huidige beleid op deze terreinen het primaat bij de ondersteuning van op provinciale schaal werkzame instellingen.

Musea In het huidige autonome museumbeleid, zoals door Provinciale Staten vastgesteld, staan centraal de zorg voor de totstandkoming en instandhouding van een goed geoutilleerd provinciaal museum, de zorg voor de coördinatie tussen de musea onderling (Vereniging van Musea in Brabant) en de zorg voor ondersteuning bij aankopen en restauraties van museumcollecties. Voorts worden activiteiten gesubsidieerd in het belang van het publiekgericht functioneren van de musea in onze provincie waaronder educatieve projecten.

Archieven Op het terrein van de archiefzorg is het beleid erop gericht in de provincie een sluitend net te verkrijgen van gemeentelijke- en waterschapsarchiefdiensten. De provinciaal archiefinspecteur is in deze toezichthoudend, maar ook beleidsadviserend werkzaam.

Cultuur- en
geschied-
beoefening Op het terrein van de cultuur- en geschiedbeoefening ligt het zwaartepunt van het beleid op de ondersteuning van een voor de hele provincie op dit terrein werkzame instelling (voorheen Provinciaal Genootschap in de toekomst Brabants Historisch Documentatie Centrum). Daarnaast worden structurele subsidies verleend aan enige andere instellingen zoals bijvoorbeeld Brabants Heem en aan projecten (zie bijlage 2). Voor het overige worden incidentele subsidies verleend ten behoeve van geschiedkundige opdrachten en publicaties, gildenmanifestaties en overige initiatieven, die in het kader van het Brabants cultuureigene van belang te achten zijn.

Samenhang
en kwalita-
tieve bena-
dering Kort samengevat is het beleid op deze terreinen te kenschetsen als een beleid, waarin wordt gestreefd naar samenhang en kwalitatieve benadering. De verlening van incidentele subsidies op deze terreinen is een, in het kader van de diversiteit wenselijke, aanvulling op dit beleid.

4.1.2 Aandachtspunten

Wijzigingen
in rijksbe-
leid Het rijkssubsidie voor het provinciaal museum staat nog steeds in geen verhouding tot het bij vergelijkbare provinciale musea gebruikelijke niveau. Pogingen dezerzijds om hierin verandering te bewerkstelligen hebben tot

dušverre geen resultaat gehad. Dit hangt samen met het feit, dat het rijk voornemens is zijn financiële ondersteuning aan provinciale musea te beëindigen en zijn zorg te beperken tot een aantal musea van landelijke betekenis. Eén van de opties voor de hiermee samenhangende financiële herverdelingsoperatie is, dat de totaalsom van huidige rijkssubsidies aan provinciale en overige musea, die niet van landelijke betekenis geacht worden, via de algemene uitkeringsversleuteling van het provinciefonds toegekend zou worden aan de provincies.

Cultuur- en geschiedbeoefening In het beleid ten aanzien van de cultuur- en geschiedbeoefening in onze provincie staat centraal de aandacht voor de totstandkoming van de nieuw op te richten stichting Brabants Historisch Documentatie Centrum. Een in april 1984 geformeerd bestuur van deze stichting-in-oprichting legt momenteel de laatste hand aan een beleidsplan met bijbehorende begroting en aan ontwerpstatuten.

Bij toetsing van het beleidsplan zal conform de door Provinciale Staten terzake reeds genomen besluiten, de interne samenhang van de nieuwe instelling enerzijds en de samenhang met instellingen als het Provinciaal Genootschap, Brabants Heem, en diverse andere instellingen op dit beleids-terrein anderzijds een punt van aandacht zijn.

Archieven Wat de archiefzorg betreft heeft de decentralisatie van rijkstaken naar gemeenten en provincies de aandacht. Voor onze provincie impliceert dit ondermeer de overbrenging van 3.5 km archiefstukken van vóór 1811 naar gemeenten.

4.1.3 Beleidslijnen voor de toekomst

Wijzigingen in rijksbeleid Als de in §4.1.2 beschreven voorgenomen wijzigingen in het rijksbeleid ten aanzien van musea en de daarbij voorgestelde financiële herschikking worden gerealiseerd kunnen de rijksmiddelen evenwichtiger dan thans het geval is over de provincies worden verdeeld. Onze provincie ontvangt dan, althans in de toekomst, structureel wat haar reeds lang toekwam. Over de opgelopen achterstand in het verleden wordt nog overleg gevoerd met de rijksoverheid. Er zijn indicaties, dat bepaalde musea in onze provincie, gezien hun landelijke betekenis, in aanmerking zouden kunnen komen voor rijksondersteuning, zoals het van Abbemuseum, het Textielmuseum en het Nationaal Oorlogs- en Verzetsmuseum. Dit zijn overigens musea waarmee onze provincie geen financiële bemoeienis heeft.

Museumproefproject Het rapport met betrekking tot het museumproefproject levert voor het bovenstaande meer basismateriaal. Dit rapport is gepubliceerd en aan de desbetreffende commissies uit Provinciale Staten toegezonden. Dit rapport geeft geen aanleiding wezenlijke wijzigingen voor te stellen in het huidige provinciale beleid ten aanzien van musea. Conform de besluiten van Provinciale Staten blijft de zorg voor de ontwikkeling van het Noordbrabants Museum tot een volwaardig provinciaal museum centraal staan. Deze zorg zal de komende jaren extra financiële inspanningen blijven vergen.

Cultuur- en geschiedbeoefening Op het deel­terrein van de cultuur- en geschiedbeoefening zal de aandacht voor de noodzakelijke samenhang van initiatieven en instellingen op dit­terrein worden gecontinueerd. Voorts zal getracht worden - waar mogelijk en gewenst - samenhang tussen activiteiten en bijvoorbeeld publikaties in

deze sector te bevorderen. Daarbij kan ook worden gedacht aan de ontwikkelingen met betrekking tot het Brabants Historisch Documentatiecentrum i.o.

Archieven Met betrekking tot de archiefzorg is het voornemen erop gericht het huidige beleid te continueren, waarbij de ontwikkelingen op rijksniveau nauwlettend gevolgd zullen worden.

4.2 Monumentenzorg en archeologie

4.2.1 Bestaand beleid

Autonoom provinciaal beleid Binnen deze deelterreinen bestaan geen medebewindstaken. Wel bestaat er een in de Monumentenwet vastgelegde mogelijkheid voor de provincie de minister van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur desgevraagd te adviseren onder meer inzake het plaatsen/afvoeren van monumenten op de rijkslijst, sloop-/verbouwvergunningen en te beschermen stads- en dorpsgezichten.

Provinciaal monumentenbeleid Doel van het huidige autonome provinciaal monumentenbeleid is de zorg voor voor onze provincie belangrijk te achten monumenten. Bij de uitvoering van het huidige provinciale monumentenbeleid zijn er de volgende beleidsinstrumenten:

- door het verstrekken van subsidies bevordert de provincie de instandhouding en het behoud van monumenten;
- voorts wordt een aantal instellingen, die op het terrein van de monumentenzorg en archeologie werkzaam zijn, financieel ondersteund door onze provincie;
- in het juridische vlak geeft de provincie uitvoering aan haar taken, die zij op grond van de Monumentenwet heeft;
- voorts beschermt zij zelf door middel van een provinciale monumentenverordening monumenten, die voor onze provincie van belang zijn.

Archeologie Wat betreft de archeologie is het provinciaal beleid gericht op het oudheidkundig bodemonderzoek. In dat kader wordt financiële ondersteuning gegeven aan noodopgravingen in onze provincie en een bijdrage verleend in de kosten van een in onze provincie werkzame archeoloog in dienst van de Rijksdienst voor Oudheidkundig Bodemonderzoek.

4.2.2 Aandachtspunten

Decentralisatie monumentenzorg Een belangrijk aandachtspunt zal de komende tijd zijn de door het rijk voorgenomen decentralisatie van de monumentenzorg. In het bijzonder staan daarbij ter discussie de taken die de provincie op grond van de Monumentenwet heeft en de taak, die zij heeft met betrekking tot de bescherming van monumenten. Ook de financiering van monumentenrestauraties is op rijksniveau, gezien het stuwmeer van subsidieaanvragen dat is ontstaan, op dit moment onderwerp van aandacht. Anderzijds stimuleert het rijk, dat de provincies meer aandacht gaan besteden aan monumentenzorgaspecten op terreinen, waar de provincies reeds een wettelijk geregelde taak hebben, te weten het terrein van de ruimtelijke ordening en de natuur- en landschapsbescherming. Bezien moet worden of en in hoeverre het provinciaal monumentenbeleid raakvlakken zal hebben met de per 1 januari 1985 aan de provincie wettelijk opgedragen taak inzake de stads- en dorpsvernieuwing.

Archeologie Wat de archeologie betreft is het de vraag in hoeverre het rijk bij de op handen zijnde decentralisatie van de monumentenzorg ook uitspraken zal doen over een toekomstige structuur voor het oudheidkundig bodemonderzoek in ons land.

4.2.3 Beleidslijnen voor de toekomst

Evaluatie provinciaal monumentenbeleid Binnen één à twee jaar zal naar verwachting een heroriëntatie op het huidige provinciaal monumentenbeleid aan de orde zijn. Gezien echter het feit dat de Nota monumentenzorg van de minister van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur (mei 1984) op dit moment nog in discussie is, kunnen thans geen concrete beleidslijnen voor de toekomst worden geschetst. Daarom ligt het in de rede voorshands het huidige beleid te continueren. De huidige subsidieregeling voor monumenten restauraties is van kracht tot 1 januari 1987. Ruimschoots voor die datum zal het huidige beleid worden geëvalueerd. Daarbij zullen de resultaten van de discussie over de taakverdeling tussen de drie bestuurslagen worden betrokken. Aan de hand van deze evaluatie zullen voorstellen voor een toekomstig beleid worden voorgelegd aan Provinciale Staten.

Archeologie De ontwikkelingen op het terrein van de archeologie zullen kritisch worden gevolgd. Voorshands ligt het in het voornemen het huidig beleid te continueren.

5. Sociaal-cultureel werk

5.1 Bestaand beleid

Plan/programma Met ingang van 1 januari 1980 is de Rijksbijdrageregeling sociaal-cultureel werk in werking getreden. Daarbij is de verantwoordelijkheid voor de planning van de steunfuncties bij de provincies gelegd. De verantwoordelijkheid voor de planning van uitvoerende activiteiten berust bij de gemeente. Met ingang van 1984 geschiedt de verdeling van middelen op het terrein van het sociaal-cultureel werk in onze provincie via een provinciaal plan en programma. Het plan geeft in de grote lijnen aan welk beleid Provinciale Staten gedurende de eerste planperiode (1984-1987) ten aanzien van de steunfunctie voorstaan. Uitgangspunt is de planperiode 1984-1987 te beschouwen als een overgangperiode, waarin het in het verleden gevoerde beleid in hoofdzaak wordt bestendigd. Op basis van dit plan stellen Provinciale Staten jaarlijks een jaarprogramma vast, dat een nadere uitwerking geeft van het plan. Bij het opstellen van de jaarprogramma's worden de instellingen en organisaties, die een steunfunctie uitvoeren, betrokken.

Amateuristische kunstbeoefening De amateuristische kunstbeoefening is niet opgenomen in de rijksbijdrageregeling sociaal-cultureel werk en derhalve ook niet in het provinciaal programma sociaal-cultureel werk. Met autonome middelen wordt een beperkte aantal werksoorten binnen de sector van de amateuristische kunstbeoefening gesubsidieerd op basis van een verdeelplan (het zogenaamde HAFA-verdeelplan). Daarnaast worden incidenteel op basis van verschillende subsidieregelingen en begrotingsposten een aantal werksoorten binnen genoemde sector gesubsidieerd (zie §3.2).

Vormings- Het autonoom provinciaal beleid op het terrein van het vormingswerk is gericht op de subsidiëring van projecten, die een steunfunctiekarakter projecten hebben, analoog aan de steunfuncties in het sociaal-cultureel werk. Ook ten en vormings- internaten aanzien van het vormingswerk in internaatsverband is uitgangspunt voor het beleid de subsidiëring van activiteiten met een steunfunctiekarakter.

5.2 Aandachtspunten

Rijksbezuig- In 1984 heeft de minister 20% gekort op de rijksbijdrage sociaal-cultureel ning werk. De bestendige beleidslijn van Provinciale Staten om tekorten van de rijksoverheid c.q. gevolgen van rijksbezuinigingen in principe niet met - eveneens teruglopende - autonome provinciale middelen te dekken betekent een doorberekening van de korting naar de desbetreffende instellingen. Voor 1984 is gekozen voor een gelijkelijke verdeling van de korting over de diverse instellingen. Continuering van een dergelijke strikt kwantitatieve benadering bij volgende rijksbezuinigingen, die geenszins uitgesloten moeten worden geacht, kan leiden tot een ongunstige afkalving van het bestaande steunfunctie-aanbod. Bij de vaststelling van het programma sociaal-cultureel werk 1984 door Provinciale Staten is het voornemen uitgesproken het programma 1985 te ontwikkelen vanuit een kwalitatieve benadering.

Decentrali- De minister is voornemens de rijksbijdrage sociaal- cultureel werk over te satie hevelen naar het Provinciefonds. Voorts heeft de minister het voornemen geuit middelen te willen onttrekken aan de over te hevelen rijksbijdrage sociaal-cultureel werk ten gunste van de volwasseneducatie. De financiële gevolgen van een en ander zijn thans nog niet te overzien. De sector der amateuristische kunstbeoefening wordt niet gedecentraliseerd. Alleen de planningsverantwoordelijkheid ten aanzien van de inzet van de provinciale toneeladviseurs zal, in principe per 1 januari 1985, aan de provincie worden overgedragen.

Amateuristi- Binnen de sector van de amateuristische kunstbeoefening wordt slechts sche kunst- een beperkt aantal koepelorganisaties structureel ondersteund door de beoefening provincie. Voorts kan een zekere onevenwichtigheid geconstateerd worden in de verdeling van subsidiegelden over de gesubsidieerde werksoorten (zie §3.2).

Vormings- De spreiding en afstemming van projecten met een steunfunctiekarakter op projecten het terrein van het vormingswerk, waaronder ook het werk in internaatsver- en vormings- band, verdienen extra aandacht. internaten

5.3 Beleidslijnen voor de toekomst

Programma Het voornemen is erop gericht het beleid ten aanzien van de subsidiëring van de steunfuncties sociaal-cultureel werk te continueren. Bevorderd zal worden dat activiteiten, die gesubsidieerd worden op grond van het programma sociaal-cultureel werk, en activiteiten die op andere wijze door ons gesubsidieerd worden, zoveel mogelijk op elkaar worden afgestemd. Voor 1985 en volgende jaren zal de verdeling van middelen op een meer kwalitatieve wijze geschieden. Het is van groot belang te achten dat de beschikbare middelen zo effectief en efficiënt mogelijk worden aangewend voor de uitvoering van steunfuncties. Op basis van de door Provinciale

Staten vastgestelde beleidsdoelstellingen zijn in overleg met betrokken instellingen criteria en beleidslijnen ontwikkeld. Op grond daarvan kan een herstructurering van het steunfunctieaanbod worden gerealiseerd. Deze herstructurering zal niet anders dan procesmatig en gefaseerd geëffectueerd kunnen worden. Het ontwerp-jaarprogramma 1985 bevat een eerste aanzet voor de beoogde kwalitatieve benadering. Mede aan de hand van de opgedane ervaringen zal deze kwalitatieve benadering in de volgende jaren verder worden ontwikkeld.

- Jeugd- en Jongeren-
werk/samen-
levingsop-
bouw
- In de sectoren jeugd- en jongerenwerk en samenlevingsopbouw is een pluriform aanbod van belang te achten. Daarbij dient de waarde van het identiteitsgebonden werk te worden onderschreven. Herstructurering van het aanbod in deze sectoren zal via samenwerking tussen de betrokken instellingen dienen te worden gerealiseerd. Zoveel mogelijk in samenspraak met de desbetreffende instellingen zullen voorstellen worden ontwikkeld waarin samenwerking zowel inhoudelijk als organisatorisch centraal staat.
- Vormings-
werk
- In de sector vormings- en ontwikkelingswerk wordt een structureel subsidie verleend aan één instelling, die de steunfunctie vormingswerk uitvoert in de regio West-Brabant. Aangezien het niet in het voornemen ligt de totstandkoming van nieuwe instelling(en) op dit gebied in andere regio's te bevorderen, zal getracht worden via subsidiëring van steunfunctie-projecten witte vlekken op te vullen die aanwezig zijn in andere regio's. Ten aanzien van een aantal gelijkgerichte vormingsactiviteiten, die tot op heden jaarlijks op projectmatige wijze worden gesubsidieerd, zal bezien worden of en zo ja, in hoeverre sprake is van structurele steunfunctie-activiteiten en op welke wijze deze activiteiten op elkaar kunnen worden afgestemd. Om de samenhang in het aanbod van activiteiten van vormingsinternaten te verbeteren zal bezien worden of en zo ja, op welke wijze met ingang van 1985 subsidie verleend kan worden op basis van een door de internaten gezamenlijk op te stellen verdeelplan.
- Kunstzinnige
vorming
- Om een goede spreiding van de steunfunctie kunstzinnige vorming te bevorderen ligt het in het voornemen een regionale samenwerking tussen muziekscholen en creativiteitscentra te bevorderen. Mede gezien de resultaten van het overleg met de desbetreffende instellingen gaat de voorkeur uit naar de totstandkoming van vier regionale steunpunten, welke bestaan uit een federatief samenwerkingsverband van de desbetreffende instellingen. Bij deze regionale indeling is aansluiting gezocht bij de regio-indeling, welke wordt gehanteerd bij de planning van de medisch maatschappelijke zorg. De steunpunten hebben tot taak de coördinatie en afstemming van het steunfunctie-aanbod te bevorderen. Voorts lijkt het gewenst, dat het Provinciaal Beraad Noord Brabants Creativiteitscentra en het Besturenoverleg muziekscholen - waar mogelijk samenwerkend binnen één provinciaal beraad voor de kunstzinnige vorming - de vier in te dienen regionale programma's integreert tot één provinciaal programma.
- Amateuristische kunst-
beoefening
- Om een goede en evenwichtige spreiding van de provinciale ondersteuning in de sector van de amateuristische kunstbeoefening, welke overigens niet is opgenomen in het sociaal-cultureel programma, te bevorderen, ligt het in het voornemen de subsidiëring van deze sector in de toekomst te stroomlijnen door vaststelling van een de gehele sector omvattend verdeelplan. Het Provinciaal Beraad voor Kunstbeoefening door Amateurs is verzocht een en

ander te onderzoeken in zorgvuldig overleg met alle betrokkenen. Voorts is het uit een oogpunt van samenhang van belang te achten de voorgenomen herstructureringen in de sectoren kunstzinnige vorming en amateuristische kunstbeoefening zoveel mogelijk op elkaar af te stemmen.

Daarbij wordt een uiteindelijk gestructureerde samenwerking tussen de huidige drie provinciale beraden (creativiteitscentra, muziekscholen en kunstbeoefening door amateurs) niet uitgesloten.

6. Onderwijs en volwasseneneducatie

6.1 Bestaand beleid

Kleuter- en lager onderwijs	De provincie heeft op het gebied van het onderwijs een beperkt aantal wettelijke taken en bevoegdheden. De opgedragen formele taken met betrekking tot het kleuter- en lager onderwijs betreffen het toezicht houden op besluiten van gemeentebesturen en het optreden als administratief beroepsorgaan.
Voortgezet onderwijs	Ten aanzien van het voortgezet onderwijs heeft de provincie een adviestaak met betrekking tot de planning van onderwijsvoorzieningen.
Hoger onderwijs	Relevante ontwikkelingen in het hoger onderwijs (WO en HBO) worden met belangstelling gevolgd. Waar nodig en gewenst wordt de instandhouding en verdere ontwikkeling van deze voorzieningen in onze provincie bepleit.
Studiefonds	Voorts is het een autonome provinciale taak studenten aan bepaalde, aangewezen, opleidingen die de kosten van hun studie niet zelf kunnen dragen en die niet in aanmerking komen voor een rijksstudietoelage - onder bepaalde voorwaarden - een tegemoetkoming in de studiekosten te verlenen.
Volwasseneneducatie	Ten aanzien van de volwasseneneducatie heeft de provincie tot heden geen taken. Niettemin worden de ontwikkelingen op dit terrein gevolgd, mede met het oog op een mogelijke taakverdeling in de nabije toekomst.

6.2 Aandachtspunten

OWBO, WBO,	De nieuwe wetgeving op het gebied van het onderwijs leidt tot extra taken voor de provincie. Met ingang van 1 februari 1984 is de overgangswet Wet op het basisonderwijs (OWBO) in werking getreden. De scholen voor gewoon kleuter- en lager onderwijs zullen opgaan in scholen voor basisonderwijs. De bevoegdheid om beslissingen ter zake te nemen is toegekend aan de gemeenteraad en aan Gedeputeerde Staten. Met ingang van 1 augustus 1985 zal de Wet basisonderwijs (WBO) in werking treden.
ISOVO	De overgangswet Interimwet speciaal onderwijs en voortgezet speciaal onderwijs moet nog door het parlement worden behandeld. Belangrijkste nieuwe taken voor de provincie in laatstgenoemde wetten zijn de planning van onderwijsvoorzieningen en het toezicht op de huisvesting van het openbaar onderwijs. Deze wet (ISOVO) zal naar verwachting eveneens met ingang van 1 augustus 1985 in werking treden. In bijlage 3 wordt een overzicht gegeven van de provinciale taken voortvloeiend uit eerdergenoemde wetten.

Voortgezet onderwijs	Afhankelijk van de door de rijksoverheid te stellen juridische en financiële kaders zal de provincie voorts taken krijgen op het gebied van de herschikking en planning van het voortgezet onderwijs. De minister is voornemens eerst een tijdelijke Wet herschikking en fusie voortgezet onderwijs vast te stellen, terwijl een nieuwe wettelijke regeling voor de planning van het voortgezet onderwijs wordt voorbereid. De rol van de provincie ter zake is thans nog niet duidelijk.
Hoger onderwijs	Op het terrein van het wetenschappelijk onderwijs voltrekt zich thans de operatie taakverdeling en concentratie. De provincie heeft hiermede formeel geen bemoeienis. Ook op het gebied van het hoger beroepsonderwijs zal zich de komende jaren een proces van schaalvergroting, taakverdeling en concentratie van instellingen en studierichtingen gaan afspelen. In dit proces zal de bemoeienis van de provincie naar verwachting marginaal zijn.
Studiefonds	De laatste jaren kan, in vergelijking tot voorgaande jaren een forse toename van het aantal aanvragen om een provinciale studietoelage, worden geconstateerd.
Volwasseneneducatie	Hoewel de Hoofdlijnennotitie volwasseneneducatie, alsmede de Kaderwet volwasseneneducatie zijn vastgesteld, bestaat op dit beleidsonderdeel toch nog geen duidelijkheid over de verdeling van taken tussen de verschillende bestuurslagen en de beschikbaar te stellen middelen. Een studiegroep provinciaal beleid volwasseneneducatie, samengesteld uit vertegenwoordigers van organisaties en instellingen op het terrein van de volwasseneneducatie, heeft onlangs een notitie aangeboden. Daarin worden voorstellen gedaan voor een samenhangend ondersteuningsaanbod en structuur van de volwasseneneducatie in de provincie Noord-Brabant.

6.3 Beleidslijnen voor de toekomst

OWBO, WBO, ISOVSO	Bij de uitvoering van de (nieuwe) wettelijke taken zal in het bijzonder aandacht worden geschonken aan een evenwichtige spreiding van onderwijsvoorzieningen over onze provincie. Deze taakuitbreiding dient gepaard te gaan met financiële compensatie. Zonder deze financiële compensatie is het niet mogelijk medewerking te verlenen aan de voorbereiding en uitvoering van nieuwe taken, neergelegd in de WBO, de OWBO en de ISOVSO. Voor de werkzaamheden voortvloeiend uit de Overgangswet basisonderwijs zijn onlangs incidenteel financiële middelen beschikbaar gesteld door de staatssecretaris van Onderwijs en Wetenschappen. Over toekenning van structurele financiële middelen in verband met taakuitbreiding in het kader van de WBO en de ISOVSO wordt nog overleg gevoerd tussen de minister en de provincies. Bij de minister is er op aangedrongen, dat deze middelen zijn toegesneden op de omvang van onze provincie.
Voortgezet onderwijs	De uiteindelijke verantwoordelijkheid voor de herschikking en fusie in het voortgezet onderwijs behoort tot de verantwoordelijkheid van het rijk. Indien de provincie wordt betrokken bij de herschikkingsoperatie, dient de rol van de provincie nadrukkelijk in de tijdelijke wet te worden vastgelegd (bijvoorbeeld advisering over herschikkingsregio's, aanlevering van prognosemateriaal en coördinatie). Het is van groot belang te achten dat bij de herschikkingsoperatie aandacht wordt geschonken aan de spreiding van onderwijsvoorzieningen. Dit uitgangspunt zal in adviezen benadrukt worden. Ook ten aanzien van een nieuwe wettelijke regeling voor de planning van het

voortgezet onderwijs geldt, dat taken en bevoegdheden van de provincie wettelijk moeten worden verankerd. Voor de taken, voortvloeiende uit de herschikkingsoperatie en de Planningswet voortgezet onderwijs dient het rijk de provincie een voldoende budget ter beschikking te stellen. Verder zal aandacht geschonken moeten worden aan een nadere uitwerking van de werkstructuur, indien de provincie bij deze herschikkingsoperatie wordt betrokken.

Hoger onderwijs De in paragraaf 6.2 geschetste ontwikkelingen met betrekking tot taakverdeling en concentratie in het wetenschappelijk en hoger onderwijs en hoger beroepsonderwijs zullen nauwlettend worden gevolgd. Waar nodig en gewenst zal instandhouding en verdere ontwikkeling van deze instellingen worden bepleit bij de daarvoor in aanmerking komende instanties.

Studiefonds Het ligt in het voornemen het beleid inzake het verstrekken van tegemoetkomingen in de studiekosten te continueren.

Volwasseneneducatie Het rapport van de studiegroep provinciaal beleid volwasseneneducatie is om advies voorgelegd aan de Culturele raad. Een standpunt ter zake zal op korte termijn worden bepaald. Hoewel nog geen duidelijkheid bestaat over de verdeling van taken tussen de verschillende overheidsniveaus, ligt het in de rede, dat de planning van de steunfunctie(s) op provinciaal niveau dient te geschieden, gelet ook op de verdeling van verantwoordelijkheden op aanverwante beleidsterreinen zoals bijvoorbeeld ten aanzien van het sociaal-cultureel werk. Het is van groot belang te achten dat op het onderhavige terrein, dat zich kenmerkt door een zeer grote diversiteit in aanbod van activiteiten, waar mogelijk de samenhang in dat aanbod wordt bevorderd.

7. Bibliotheekwerk

7.1 Bestaand beleid

Planning Ingevolge de Wet op het openbare bibliotheekwerk stellen Provinciale Staten iedere drie jaar op basis van de ingediende gemeentelijke plannen, een provinciaal plan voor de openbare bibliotheekvoorziening vast. In dit plan zijn onder meer opgenomen de objecten van openbare bibliotheekvoorziening, die op het tijdstip van de vaststelling van het plan rijksvergoedingen ontvangen ingevolge de Bibliotheekwet, alsmede de nieuwe objecten die in het kader van een verantwoorde spreiding noodzakelijk worden geacht en een prioriteitstelling daarbij.

PBC De provincie is volgens de Wet op het openbare bibliotheekwerk verplicht de Provinciale Bibliotheek Centrale in stand te houden. Dit is een dienstverlenende instelling ten behoeve van openbare bibliotheekinstellingen in gemeenten met minder dan 30.000 inwoners. De provincie ontvangt daartoe van het rijk een vergoeding en verstrekt daarenboven aan de Provinciale Bibliotheek Centrale een autonome (provinciale) bijdrage.

7.2 Aandachtspunten

Spreiding Gelet op de slechte financiële positie van de rijksoverheid, is het onwaarschijnlijk dat in de komende jaren veel nieuwe bibliotheekvoorzieningen zullen worden gerealiseerd. Dat betekent dat de spreiding, zoals beoogd in de Wet op het openbaar bibliotheekwerk, in onze provincie niet geheel zal worden gerealiseerd.

Wijziging wet/decentralisatie De wijziging van de Wet op het openbare bibliotheekwerk leidt tot een wijziging in de bekostigingsstructuur. Voortaan wordt de hoogte van de rijksbijdrage afgeleid uit de voor dat jaar op de rijksbegroting beschikbaar gestelde middelen voor het openbare bibliotheekwerk. De rijksmiddelen worden via een verdelingsplan verdeeld. Thans is nog niet duidelijk welke structuur het bibliotheekwerk zal krijgen in het kader van het harmonisatie- en decentralisatiebeleid van de rijksoverheid.

Bezuinigingen In 1984 heeft de minister een aanmerkelijke korting aangebracht op de rijksbijdrage voor het openbare bibliotheekwerk. De kwaliteit van het bibliotheekwerk zal hierdoor onder grote druk komen te staan. Verdere rijksbezuinigingen zijn geenszins uitgesloten.

7.3 Beleidslijnen voor de toekomst

Planning Bevorderd zal worden dat de bestaande bibliotheekvoorzieningen in stand blijven en waar mogelijk verder worden ontwikkeld. Omdat het echter niet waarschijnlijk is dat (veel) nieuwe bibliotheekvoorzieningen in het landelijk plan 1986-1988 zullen worden opgenomen, is het niet nodig gemeentebesturen te verzoeken uitgebreide bibliotheekplannen vast te stellen. De minister zal een vereenvoudigde opgave gedaan worden van de geactualiseerde gegevens uit het landelijk plan 1983-1985.

Wijziging wet/decentralisatie Gelet op de provinciale verantwoordelijkheid voor het openbaar bibliotheekwerk, is een hernieuwde visie op de toekomstige structuur van het openbaar bibliotheekwerk in onze provincie van groot belang te achten. De Provinciale commissie voor het openbare bibliotheekwerk is verzocht advies uit te brengen over de structuur van het openbaar bibliotheekwerk alsmede over het vraagstuk van de automatisering. Deze commissie bereidt thans de nadere conclusies en aanbevelingen voor. Zodra het advies beschikbaar is zal een standpunt ter zake bepaald worden. Reeds nu valt op te merken dat het, mede gelet op de voorgenomen decentralisatie, te verwachten valt dat de Provinciale Bibliotheek Centrale van karakter zal veranderen. Het resultaat zal waarschijnlijk zijn een provinciaal service-instituut, dat voor een aantal steunfuncties en taken in de voorwaardenscheppende sfeer wordt bekostigd door de provincie.

8. Regionale omroep

8.1 Bestaand beleid

Wijze van financiering Het autonome provinciale beleid is er tot dusverre op gericht regionale omroep in de gehele provincie mogelijk te maken. Daarbij is centrale financiering uit de landelijke omroepmiddelen geboden.

8.2 Aandachtspunten

Zoals bekend heeft de Tweede Kamer der Staten Generaal haar standpunt met betrekking tot de Medianota van de minister van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur bepaald. De Stichting Omroep Brabant heeft vervolgens in een beleidsnota een aantal voorstellen gedaan met betrekking tot de verdere ontwikkeling van regionale omroep in onze provincie.

Vormgeving en financiering Aandachtspunten zijn de verdere vormgeving van deze voorziening in onze provincie en de wijze van financiering. Ook de ontwikkeling van lokale omroep vraagt in dit verband aandacht.

3.3 Beleidslijnen voor de toekomst

Een verdere ontwikkeling van regionale omroep is van belang te achten. De door de Stichting Omroep Brabant aangeboden beleidsnota en het daarin ontwikkelde editiestelsel bieden daarvoor aanknopingspunten. Deze voorstellen zullen moeten worden afgewogen tegen de financiële mogelijkheden, waaronder het eventueel heffen van een provinciale opslag op de omroepbijdrage. Binnen afzienbare tijd zullen de desbetreffende commissies uit Provinciale Staten om advies worden gevraagd over een mogelijk provinciaal beleid inzake regionale omroep. Nadat de noodzakelijke wetswijzigingen van kracht zullen zijn, zal - mede afhankelijk van de te kiezen beleidslijnen - de financieringskwestie aan de orde komen. Een verhoging van de omroepbijdrage met een provinciale opslag kan tot de mogelijkheden behoren.

9. Sport

9.1 Bestaand beleid

Steunfuncties	Op het terrein van de sport wordt een autonoom provinciaal beleid gevoerd. Het belangrijkste doel op dit terrein is het tot ontwikkeling doen brengen van zogenaamde steunfuncties ten behoeve van de sport. In dit verband subsidieert de provincie de Stichting Sportservice Noord-Brabant ten behoeve van de steunfuncties sporttechnisch kader, coördinatie van kaderopleidingen en bijscholingen, sportieve recreatie alsmede ten behoeve van sportactiviteiten voor gehandicapten.
Jeugd- en kadervorming	Voorts worden activiteiten ter zake van jeugd- en kadervorming gesubsidieerd met het oog op een kwalitatieve verbetering van het vrijwillig kader in provinciale en regionale geledingen van de landelijke sportorganisaties.
Sportvoorzieningen	Om tot een optimale spreiding van sportvoorzieningen te komen wordt, te zamen met andere daarvoor in aanmerking komende instanties, de totstandkoming van sportvoorzieningen, voor zover deze van regionaal danwel van bovenlokaal karakter zijn, gestimuleerd.
Sportevenementen	Ten slotte worden sportevenementen, die van provinciaal belang zijn, gesubsidieerd.

9.2 Aandachtspunten

Steunfuncties	Ter discussie staat de vraag of de steunfuncties ten behoeve van de sport in voldoende mate tot ontwikkeling zijn gebracht.
Sportvoorzieningen	Een evenwichtige spreiding van sportvoorzieningen over de gehele provincie staat centraal. Voor sommige takken van sport ontbreken nog regionale c.q. bovenlokale sportvoorzieningen. Bezien zal worden of en zo ja in hoeverre hierin kan worden voorzien, mede gelet op de beperkte provinciale taken en middelen op dit deelresein.

9.3 Beleidslijnen voor de toekomst

Steunfuncties; jeugd	Het ligt in het voornemen de subsidiëring van steunfuncties ten behoeve van de sport van jeugd- en kadervormingsactiviteiten, alsook van sportevenementen.
----------------------	--

en kader-
vorming;
sportevene-
menten

menten die van provinciaal belang zijn te continueren. Gelet op de beperkte taakstelling en middelen ligt het niet in het voornemen de subsidiëring van steunfuncties op dit deel terrein uit te breiden tot bijvoorbeeld de sportmedische adviescentra.

Sportvoor-
zieningen

Om de totstandkoming van een goed gespreid net van regionale c.q. bovenlokale sportvoorzieningen te bevorderen zal een meerjarenplan voor de realisering van regionale c.q. bovenlokale sportvoorzieningen opgesteld worden. Het spreidingsplan, opgesteld door de Sportraad Noord-Brabant, zal daarbij uitgangspunt zijn. Een gefaseerde realisering van de in dit meerjarenplan op te nemen sportvoorzieningen is uiteraard afhankelijk van de beperkte beschikbare middelen.

Datzelfde geldt voor de realisering van regionale motorcrosscircuits. De Werkgroep geluidproducerende sporten heeft in een notitie uitgangspunten ontwikkeld met betrekking tot de spreiding van geluidproducerende sportvoorzieningen. Deze notitie is voorgelegd aan de besturen van gemeenten en van stads- en streekgewesten. Aan de hand van hun reacties zal de werkgroep een spreidingsplan regionale motorcrosscircuits voorbereiden. Zodra dit spreidingsplan gereed is, zal een voorstel ter zake worden voorbereid en aan Provinciale Staten worden voorgelegd.

BIJLAGEN

Bijlage 1. Werkdoelen provinciaal cultuurbeleid (Nota culturele zaken april 1978)

Bijlage 2a. Overzicht begrotingsposten culturele zaken

Bijlage 2b. Overzicht reserves en fondsen culturele zaken

Bijlage 2c. Overzicht subsidiëring (podium)kunsten

Bijlage 3. (Nieuwe) wettelijke taken op onderwijsgebied

Werkdoelen van het provinciaal cultuurbeleid
(Geformuleerd in de Nota culturele zaken, april 1978)

- I. De werkdoelen voor het provinciaal beleid ten aanzien van culturele zaken zijn:
  - voor wat betreft de aandachtgebieden van het beleid:
    1. activiteiten gericht op educatie en op ontwikkeling van creatieve vermogens dienen te worden gestimuleerd;
    2. behoud en ontwikkeling van eigen vormen en herkenningspunten van hedendaagse Nederlandse, dan wel Brabantse cultuur dienen te worden bevorderd en dergelijke culturele herkenningspunten uit het verleden dienen te worden bewaard en overgedragen;
    3. vormen van ontspanning en recreatie die de ontplooiing van de mensen stimuleren dienen te worden bevorderd;
  - voor wat betreft het spreidingsaspect van het beleid:
    4. voorzieningen op het gebied van educatie en recreatie dienen zo evenwichtig mogelijk over de provincie gespreid te worden;
    5. deze voorzieningen dienen gespreid te zijn over de verschillende geledingen van de bevolking. Dit betekent niet alleen dat de voorzieningen voor iedereen toegankelijk zijn (open aanbod), maar ook - omdat gestreefd dient te worden naar zo gelijk mogelijke kansen op ontplooiing voor iedereen - extra, eventueel nieuw gecreëerde, mogelijkheden voor hen die nu, in welk opzicht dan ook, een achterstand hebben;
    6. spreiding van voorzieningen houdt ook spreiding naar de toekomst in. Dit laatste aspect houdt niet alleen in zorg voor monumenten en musea, maar ook behoud en ontwikkeling van alle culturele verworvenheden voor de komende generaties.

BIJLAGE 2 a : OVERZICHT BEGROTINGSPOSTEN CULTURELE ZAKEN

Begroting 1984, gewone dienst, na 12e wijziging
en exclusief apparaatskosten

T O T A A L - O V E R Z I C H T

indeling volgens notitie Culturele Zaken
en in volgorde van begrotings-nummers

	UITGAVEN	INKOMSTEN VAN specifieke rijksuitkeringen	PROVINCIALE MIDDELEN	%
3. Kunsten	6.946.025		6.946.025	27,6
4.1 Musea, archieven, cultuur- en geschiedbeoefening	3.172.935		3.172.935	12,6
4.2 Monumentenzorg en archeologie	4.079.532		4.079.532	16,2
5. Sociaal-Cultureel werk	11.444.576	5.879.805	5.564.771	22,1
6. Onderwijs en volwasseneneducatie	282.390	91.750	190.640	0,8
7. Bibliotheekzaken	21.356.570	18.806.380	2.550.190	10,2
8. Regionale Omroep	0		0	
9. Sport	1.413.200		1.413.200	5,6
	48.695.228	24.777.935	23.917.293	95,1
Kosten adviesraden en commissies	1.237.420		1.237.420	4,9
TOTAAL	49.932.648	24.777.935	25.154.713	= 100 %

3. KUNSTENToneel

0823.2a	Brabants Centrum Amateurtoneel	387.775	✓		
0823.2d	Ned. Centrum Amateurtoneel, toneeladv.	193.310	✓		
0831.3a	Het Zuidelijk Toneel Globe	1.945.800	✓		
0831.4	Anton Huijbersprijs	5.210	✓	2.532.095	10,1 %

Muziek

0831.2a	Het Brabants Orkest		✓	2.982.190	11,8 %
---------	---------------------	--	---	-----------	--------

Beeldende Kunst

0831.9a	Nieuwe Brabantse Kunststichting	660.190	✓		
0831.9a	Kunstcentrum Brabant	6.000	✓	660.190	2,6 %

Overige postenexperimenten:

0830.9b	subsidies t.b.v. experimenten	62.050	✓		
---------	-------------------------------	--------	---	--	--

opdrachten-beleid:

0823.2b	Repertoire amateurtoneel	16.160	✓		
0831.9c	Films en letterkunde	69.450	✓		
0833.5a	Geschiedkundige publicaties	16.790	✓		
0833.9c	Werken beeldende kunst	42.000	✓	144.400	

podiumkunsten/cult.manifestaties:

0823.2c	Voorstellingen kunstbeoefening	119.320	✓	237.350	119.320
0830.4a	Culturele manifestaties	237.350	✓	19.220	90.160
0831.3b	Voorstellingen kunstbeoefening	90.160	✓	256.170	29.820
0831.3d	Bijzondere theaterproducties	29.820	✓		239.300
0833.2d	Steunverlening beeldende kunst	19.220	✓		256.570
				495.870	495.870
0830.9a	Subsidies (sociaal-) culturele doeleinden	37.300	✓		509
0830.9c	Provinciale cultuurprijzen	6.140	✓		14
0840.4b	Subsidies culturele grenscontacten	19.790	✓		
				765.550	3,1 %

TOTAAL KUNSTEN

6.946.025 27,6 %

4.1 MUSEA, ARCHIEVEN, CULTUUR- en GESCHIEDBEOEFENINGMusea

0833.2a	Noord-Brabants museum	925.930	✓		
0833.2b	Subsidies in aankopen door musea	339.070	✓		
0833.2f	Educatieve projecten musea	18.860	✓		
0833.2g	Vereniging van Musea in Brabant	250.870	✓	1.534.730	6,1 %

Archieven

0833.3	Subsidies tbv streekarchivariaten			33.905	0,1 %
--------	-----------------------------------	--	--	--------	-------

Cultuur- en geschiedbeoefening

0833.5a	Subsidie aan st. Zuid. Historisch Contact	62.040	✓		
0833.5c	Woordenboek Brabantse dialecten	38.690	✓		
0833.5d	Bescherming Brabants Cultuureigene	161.660	✓		
0833.5e	Subsidiëring gildewezen	34.970	✓		
0833.9b	Ondersteuning Brabantse cultuur- en geschiedbeoefening	1.306.940	✓	1.604.300	6,4 %

TOTAAL MUSEA, ARCHIEVEN, CULTUUR- en GESCHIEDBEOEF. 3.172.935 12,6 %

4.2 MONUMENTENZORG EN ARCHEOLOGIEMonumentenzorg

0832.1	Starting fonds monumentenrestauraties	3.566.095		
0832.9a	Monumentenwacht Noord-Brabant	339.027	✓	
0832.9b	Instellingen monumentenzorg	6.750	✓	
0832.9d	Kosten monumentenstudiedag	4.250	✓	
0832.9e	Federatie N.Br. monumentenoverleg	5.940	✓	
				3.922.062 15,6 %

Archeologie

0833.4a	Functionaris rijksdienst oudheidk.bodemo.	50.080	✓	
0833.4a	Kosten van noodopgravingen	107.390		
				157.470 0,6 %

TOTAAL MONUMENTENZORG EN ARCHEOLOGIE		4.079.532		16,2 %
---	--	------------------	--	---------------

5. SOCIAAL-CULTUREEL WERKJeugd- en Jongerenwerk

0822.3a	Subs. t.b.v. het jeugd- en jongerenwerk	3.194.000	"	
0822.3c	Steunfuncties jeugd- welzijnswerk	197.280	"	
0822.3d	Natuureducatie t.b.v. jongeren	3.400		
				3.394.680 13,5 %

Samenlevingsopbouw

0840.3a	Subs. voor samenlevingsopbouw	1.586.861	"	
0840.3b	Subs. t.b.v. F 2-organen voor samenl.o.	513.000	"	
				2.099.861 8,3 %

Vormingswerk

0822.4c	Vormingsinternaten	490.050		
0822.4d	Vormingsinstituut West-Brabant	550.430	"	
0822.4e	Vormingsprojecten	578.820		
0822.4g	Beroepskrachten V. en O. werk	105.000	"	
				1.724.300 6,9 %

Kunstzinnige vorming

0822.1b	Beraad N.Br. creativiteitscentra	28.270	"	
0822.4a	Bijdrage kosten cons. creativiteitsontw.	77.340	"	
0822.4b	Kosten bureau consulent creativiteitsontw.	40.370	"	
0822.4k	Subsidies t.b.v. creatieve vorming	247.080	"	
0823.1a	Subsidies t.b.v. het muziekonderwijs	48.790		
0823.1b	Bijdrage kosten cons. muziekonderwijs	77.640	"	
0823.1c	Kosten bureau consulent muziekonderwijs	39.120	"	
0823.9a	Steunfunctie kunstzinnige vorming	3.213.042	"	
0823.9c	Consulenten kunstzinnige vorming	254.453	"	
				4.026.105 16,0 %

Rijksbijdrage

1800.9b	Rijksbijdrage ingevolge de Rijksbijdrage-regeling sociaal-cultureel werk		-/-	5.879.805 23,4 %
---------	--	--	-----	------------------

Amateuristische kunstbeoefening

0823.1d	Koepelorganisaties	161.640		
0823.9d	Provinciaal beraad kunstbeoefening amat.	37.990		
				199.630 0,8 %

TOTAAL SOCIAAL-CULTUREEL WERK (Netto)		5.564.771		22,1 %
--	--	------------------	--	---------------

De met " gemerkte bedragen zijn geheel of gedeeltelijk opgenomen in het sociaal-cultureel programma 1984

6. ONDERWIJS EN VOLWASSENENEDUCATIEOnderwijs

0810.3b Uitgaven terzake studiebevordering 80.000

0810.9 Onderwijsbegeleiding 110.640 190.640 0,8 %Volwasseneneducatie

0822.9 Werkplaats volwasseneneducatie 91.750 0,4 %

Rijksbijdrage

1822.1 Uitkering t.b.v. prov. werkplaats volwassenened. -/- 91.750 0,4 %

TOTAAL ONDERWIJS EN VOLWASSENENEDUCATIE190.640 0,8 %7. BIBLIOTHEEKZAKEN

0821.3 Kosten lectuurvoorziening 21.356.570 84,9 %

Rijksbijdrage

1821.3 Bijdrage ingevolge de Wet op het openbare bibl.werk-/-18.806.380 74,7 %

TOTAAL BIBLIOTHEEKZAKEN2.550.190 10,2 %8. REGIONALE GROEP

Geen uitgaaf-posten

9. SPORT

0824.3 Sportmanifestaties 27.770

0824.4a Subs. jeugd- en kadervorming sportbonden ed 412.500

0824.4b Subs. stichting Sportservice N.Brabant 972.930

1.413.200 5,6 %

p.m.:

0824.2c Bijdrage aan kapitaaldienst wegens toevoeging
aan de reserve voor bijdragen in bovenlokale
sportvoorzieningen: incidentele storting in 1984TOTAAL SPORT1.413.200 5,6 %KOSTEN ADVIESRADEN EN COMMISSIESAdviesraden

0822.1a Jeugd- en Jongerenraad Noord-Brabant 341.730

0824.1a Sportraad Noord-Brabant 166.800

0830.2a Culturele Raad Noord-Brabant 573.920

1.082.450 4,3 %

Commissies

0810.2 Kosten onderwijsoverlegstructuur 11.200

0821.1 Kosten bibliotheekcommissie 6.230

0823.2c Kosten adviescom. voorstellingen kunst 8.000

0824.1c Kosten werkgroep lawaai-sporten 6.450

0832.9c Monumentencie. incl. kosten inventarisatie 120.600

0833.4b Kosten archeologische commissie 2.490

154.970 0,6 %

TOTAAL KOSTEN ADVIESRADEN EN COMMISSIES1.237.420 4,9 %

BIJLAGE 2b : OVERZICHT RESERVES EN FONDSEN CULTURELE ZAKEN

Uit: Staat van reserves en fondsen 1984, P.S. nr. 42/84, 24e wijziging begroting 1984

	Saldo per 1-1-1984	Geraamde Vermeerderingen in 1984	Geraamde Verminderings in 1984	Geraamd Saldo per 31-12-1984
Fonds overdekte sportaccommodaties	125.000		125.000 1)	0
Fonds monumentenrestauraties	263.854	3.566.095	3.829.949	0
Fonds voor aankopen kunst provinciehuis	20.166	15.000 2)	1.666	33.500
Fonds studiebevordering Noord-Brabant	429.450	150.000 3)	80.000	499.450
Reserve voor bijdragen in bovenlokale sportvoorzieningen	1.369.461	372.164 4)	770.000 5)	971.625 6)
Reserve voor huisvesting N.Brabants museum	18.915.298	1.607.800 7)	8.900.000 8)	11.623.098

Toelichting:

- 1) t.b.v. incidentele dekking begroting 1984 f 125.000 (zie begrotingsstukken 1984, financiële nota deel 1, blz. 12)
- 2) extra storting uit te besteden resultaat 2e doorlichting (zie P.S. nr. 41/84) f 15.000
- 3) extra storting uit te besteden resultaat 2e doorlichting 1983 (zie P.S. nr. 41/84) f 150.000
- 4) rente-bijschrijving 8½ % van f 1.369.461 = f 116.404
incidentele storting 4e wijziging begroting 1984 " 255.760
f 372.164
- 5) te betalen ingevolge PS-besluit 72/80 dd. 23 mei 1980 f 200.000
te betalen ingevolge PS-besluit 11/84 dd. 30 maart 1984 " 570.000
f 770.000
- 6) inclusief aangegane verplichtingen ingevolge PS-besluit 11/84 f 420.520
- 7) rente-bijschrijving 8½ % van f 18.915.298 = f 1.607.800
- 8) inclusief bedrag ad f 1.900.000 t.b.v. incidentele dekking begroting 1984 (zie begrotingsstukken 1984, financiële nota deel 1, blz. 12)

Bijlage 2c Overzicht subsidiëring (podium)kunsten

N.B. In dit overzicht is niet opgenomen de subsidiëring van vormingsactiviteiten in de sectoren muziek en audiovisuele media o.b.v. het HAFA-verdeelplan.

Evenmin is opgenomen de subsidiëring van projecten en cursussen in diverse sectoren ten laste van de posten (sociaal) culturele doelen en creatieve vorming.

BEROEPS	MUZIEK (incl. jazz, pop e.d.)	THEATER (incl. poppenspel, mime)	DANS	LETTEREN	AV/FILM	BEELD.KUNST
exploitatie-subsidie	- HBO (incl. educatief medewerker)	- GLOBE	-	-	-	- NBKS
AMATEUR						
exploitatie-subsidie		- BCA (incl. 3 prov. theateradviseurs)	-	-	-	-
BEROEPS en AMATEUR						
incidentele subsidie	- voorstellingen kunstbeoefening en cult.manifestaties - experimenten	- voorst.kunstbeoefening en cult.manif. - experimenten	- voorst.kunstbeoefening en cult.manif. - experimenten	- voorst. kunstbeoefening en cult.manif. - experimenten - opdrachten	- voorst.kunstbeoefening en cult.manif. - experimenten - opdrachten	- voorst.kunstbeoefening en cult.manif. - experimenten - aankopen - steunverlening beeld.kunst

Provinciale taken met betrekking tot de onderwijswetgeving.

Huidige wetgeving

(Kleuteronderwijswet (KOW)
Lager-onderwijswet 1920 (LOW),

Toezicht
(goedkeuring)

- besluiten tot stichting, opheffing, plaatsbepaling, verbouwing of tijdelijke sluiting van openbare kleuter- en lagere scholen (art.12 KOW/art.23 LOW);
- besluiten tot instandhouding van openbare lagere scholen om te voorzien in voldoende openbaar onderwijs (art.22 LOW)

Overig
toezicht

GS kunnen beslissen dat een rechtspersoon heeft opgehouden een schoolgebouw of een gedeelte daarvan overeenkomstig zijn bestemming te gebruiken (art.61 KOW, art.83 LOW)

- GS kunnen onderwijzend personeel vrijstelling verlenen van het verbod tot het bekleden van verboden ambten (art.34/70 KOW, art.44 LOW);
- GS kunnen bepalen, dat een onderwijzer, die een benoeming tot wethouder aanneemt, op non-activiteit wordt gesteld (art.52/97 LOW);
- GS kunnen op voordracht van de inspecteur van het kleuter- en lager onderwijs onderwijzend personeel schorsen c.q. ontslaan (art.31 KOW/art.37 LOW)
- GS benoemen schoolhoofd indien gemeente nalatig is in deze (art.36 LOW);
- GS kunnen afkeuring van schoollokalen afkondigen welke niet aan de vereisten voldoen (art.3 KOW/art.7 LOW).

Nieuwe wetgeving

(Overgangswet en Wet op het Basisonderwijs; OWBO en WBO)

- besluiten tot vorming van openbare kluter- en lagere scholen in openbare basisscholen (art.E3 OWBO)
- besluiten tot stichting van openbare én bijzondere basisscholen (planprocedure WBO, art.53 e.v.)
- besluiten tot opheffing van openbare basisscholen (art.108 WBO)
- besluiten dat geen vermeerdering van het aantal openbare basisscholen in d planperiode nodig is (art.63 WBO)
- besluiten tot dependancevorming (art.48 WBO)
- besluiten tot vaststelling van schoolwijken voor het openbaar onderwijs (art.44 WBO)

- overeenkomstige bepalingen art.E 39 en E40 OWBO; art.88 WBO;

- GS zien erop toe dat de openbare basisscholen behoorlijk zijn gehuisvest (art.80 WBO);

Beslissing in geschillen

- geschillen tussen gemeenten en schoolbesturen m.b.t. voorziening in huisvesting of overige materiële behoeften t.w.:
- herstel van door schuld of nalatigheid ontstane schade aan schoolgebouwen (art.53 KOW/ art.75 LOW);
- overdracht grond of schoolgebouwen (art.58 KOW, art.80 LOW);
- instandhouding schoolgebouwen (art.83 LOW);
- terugbetaling waarborgsommen (art.58 KOW/80 LOW)
- geschillen tussen gemeente en schoolbesturen m.b.t. voorziening in huisvesting, overige materiële behoeften t.w.:
- aanvulling inventaris i.v.m. overgang naar basisschool (E46 OWBO);
- vergoeding boventallig personeel (art.49 WBO);
- uitvoering van een in het plan van nieuwe huisvestingsvoorzieningen voorkomende voorziening (art.69 WBO)
- vergoeding van de kosten van een voorziening aan het schoolgebouw of een aanvulling van de inventaris (art.74 WBO);
- bouwplannen van de voorziening in een schoolgebouw (art.81 WBO);
- beschikbaarstelling schoolgebouwen of ongebruikte terreinen voor ander onderwijs dan wel voor culturele, maatschappelijke of creatieve doeleinden (art.84/86 WBO)

Administratief beroepsorgaan

- beroepszaken m.b.t.:
- vervoer van leerlingen (art.13 LOW)
- stichting, uitbreiding, verbouwing, eerste inrichting, aanschaf leer-en hulpmiddelen meubilair etc. van scholen voor kleuter-, lager- en buitengewoon onderwijs (art.9/54 KOW, art.19/76 LOW)
- vaststelling bedrag per leerling (art.55 e.v. LOW, art.101 LOW, art.186 BBO);
- jaarlijkse en vijfjaarlijkse vaststelling van de exploitatiekosten en -vergoeding (art.47 KOW, art.101 LOW, art.187 e.v. BBO);
- overdracht en verkoop van schoolgebouwen (art.85 LOW, art.63 KOW).
- beroepszaken m.b.t.:
- vervoer van leerlingen (art.45 WBO)
- aanvulling inventaris i.v.m. overgang naar basisschool (E45 OWBO);
- het niet opnemen door de gemeenteraad van een openbare of bijzondere school in het plan van scholen (art.59 WBO)
- voorzieningen aan schoolgebouwen of terreinen, uitbreiding of verandering van de inventaris (art.74 WBO);
- voorlopige of definitieve vaststelling van de vergoeding per leerling (art.102 WBO);

Opdracht aan gemeenten

- Indien het aantal openbare scholen onvoldoende is kunnen GS gemeenten vermeerdering van het aantal openbare scholen bevelen (art.9 KOW, art.22 LOW)
- GS kunnen gemeenten een gemeenschappelijke regeling opleggen m.b.t. de voorziening in voldoende openbaar onderwijs (art.19 LOW)
- Indien het plan van nieuwe scholen niet voorziet in voldoende gelegenheid tot het volgen van openbaar onderwijs dragen GS de gemeenteraad op alsnog een openbare school in het plan op te nemen (art.58 WBO);

Regelgeving

Advisering

- GS kunnen de gemeenteraad opdragen de nodige maatregelen te treffen indien de openbare scholen niet behoorlijk zijn gehuisvest (art.80 WBO).
- PS stellen nadere regels vast omtrent de uitvoering van een regeling m.b.t. de vergoeding van vervoerskosten van leerlingen (art.45 WBO).
- de minister van onderwijs en wetenschappen hoort GS m.b.t. de hoogte van de vergoeding t.b.v. scholen in bijzondere omstandigheden (art.98 WBO).

Overzicht van wettelijke taken voor de provincie in de (nieuwe) Interimwet
Speciaal Onderwijs en Voortgezet Speciaal Onderwijs (ISOVSO)

Toezicht
(goedkeuring)

- besluiten tot vaststelling van schoolwijken (art.53);
- besluiten tot dependancevorming (art.56);
- besluiten tot vermindering van het aantal openbare scholen (art.104).

Overig toezicht

- GS zien er op toe, dat de openbare scholen behoorlijk zijn gehuisvest (art.76);
- GS kunnen beslissen dat een rechtspersoon heeft opgehouden een schoolgebouw overeenkomstig zijn bestemming te gebruiken (met ingang van de datum waarop de bekostiging eindigt (art.87/art.105).

Beslissing in
geschillen

- geschillen m.b.t.:
- vergoeding boventallig personeel (art.57);
  - de wijze van voorziening in de huisvesting (art.79);
  - bouwplannen voor de voorziening in een schoolgebouw (art.81);
  - begroting van kosten van voorzieningen aan schoolgebouw, terrein of inventaris, waarmee bij de eerste inrichting geen rekening is gehouden (art.83);
  - beschikbaarstelling schoolgebouw of -terrein voor ander onderwijs (art.85);
  - beschikbaarstelling van schoolgebouw buiten schooltijd aan derden die bij het gebruik van die voorzieningen bijzonder belang hebben (art.86).

Administratief
beroepsorgaan

- beroepszaken m.b.t.
- vervoer van leerlingen (art.54);
  - vervanging of uitbreiding van een schoolgebouw (art.80);
  - voorzieningen m.b.t. het schoolgebouw of - terrein of inventaris waarmee bij de eerste inrichting geen rekening was gehouden (art.73);
  - voorlopige en definitieve vaststelling van de vergoedingsbedragen (art.99).

Opdracht aan
gemeenten

- GS kunnen de gemeenteraad opdracht geven de nodige maatregelen te treffen indien de openbare scholen niet behoorlijk gehuisvest zijn (art.76).

Advisering

- beslissing minister op verzoeken om een hogere vergoeding dan de vastgestelde normbedragen (art.95);
- voortzetting bekostiging van een school door de minister (art.104).

De planprocedure ISOVSO (aanvang der bekostiging)

Artikel 61

De bekostiging van een school kan slechts een aanvang nemen, indien zij voorkomt op een plan van nieuwe scholen, vastgesteld volgens de bepalingen van deze afdeling.

Artikel 62

1. Provinciale Staten stellen op voordracht van Gedeputeerde Staten, al dan niet in samenwerking met Provinciale Staten van een of meer andere provincies, jaarlijks voor 1 augustus een plan van nieuwe scholen in de provincie van vestiging vast voor de scholen van slechthorende kinderen, voor lichamelijk gehandicapte kinderen, scholen voor kinderen die zijn opgenomen in ziekenhuizen, scholen voor langdurig zieke kinderen, scholen voor moeilijk lerende kinderen, scholen voor zeer moeilijk lerende kinderen, scholen voor zeer moeilijk opvoedbare kinderen, scholen voor kinderen met leer- en opvoedingsmoeilijkheden en scholen voor meervoudig gehandicapte kinderen, die in de 4 kalenderjaren volgende op het jaar van vaststelling voor bekostiging uit de openbare kassen in aanmerking dienen te worden gebracht. Het plan heeft ten doel te komen tot een evenwichtig geheel van onderwijsvoorzieningen in de betrokken provincie. Het plan behoeft de goedkeuring van Onze Minister.
2. Bij de vaststelling van het plan wordt uitgegaan van de verzoeken bedoeld in artikel 65, en van de door Provinciale Staten noodzakelijk geachte openbare scholen. Provinciale Staten betrekken daarbij de opnamecapaciteit van de bestaande onderwijsvoorzieningen.
3. Het plan vermeldt van elke school of het betreft:
  - a. een school voor speciaal onderwijs;
  - b. een school voor voortgezet speciaal onderwijs;
  - c. een school voor speciaal en voortgezet speciaal onderwijs;
  - d. een afdeling.Het plan vermeldt tevens de schoolsoort, de plaats van vestiging en de te verwachten omvang, alsmede welke scholen in het eerste jaar van de planperiode voor bekostiging in aanmerking komen en de reden waarom de overige scholen daarvoor niet in aanmerking komen.

Artikel 63

1. Behoudens het bepaalde in het tweede lid worden in elk plan de scholen uit het voorafgaande plan opgenomen die:
  - a. nog niet voor bekostiging in aanmerking zijn gebracht;
  - b. voor bekostiging in aanmerking zijn gebracht, maar waaraan het onderwijs nog niet is aangevangen.
2. Uit het voorafgaande plan wordt een school niet opgenomen:
  - a. indien de indiener van een verzoek heeft gevraagd de school te laten vervallen;
  - b. indien aan een bijzondere school het onderwijs niet is aangevangen in het tweede jaar volgend op het jaar waarvoor de school het eerst voor bekostiging in aanmerking is gebracht, tenzij opname in het plan op grond van de bij een nieuw verzoek overgelegde gegevens gerechtvaardigd is;

- c. indien zich naar het oordeel van Provinciale Staten omstandigheden hebben voorgedaan die bij de vaststelling van het plan niet bekend waren en die, waren zij wel bekend geweest, tot een andere beslissing zouden hebben geleid.
3. Indien tegen het besluit ingevoige het tweede lid onder c beroep wordt ingesteld en dit beroep door Ons wordt gegrond verklaard, nemen Provinciale Staten de school op in het na Onze beslissing vast te stellen plan.

Artikel 64

1. De vaststelling van een plan blijft achterwege, indien:
  - a. geen verzoeken om opneming in het plan zijn ingekomen of geen der ingekomen verzoeken voor inwilliging in aanmerking komt;
  - b. Provinciale Staten besluiten dat vermeerdering van het aantal openbare scholen in de planperiode niet noodzakelijk is en
  - c. geen scholen uit het voorafgaande plan voor opneming in het plan in aanmerking komen.
2. Het besluit bedoeld in het eerste lid onder b, behoeft de goedkeuring van Onze Minister. Het wordt voor 1 augustus voorafgaande aan de betrokken planperiode aan Onze Minister gezonden. Artikel 68, derde lid, is van overeenkomstige toepassing.
3. Indien een beslissing van Onze Minister houdende weigering van de goedkeuring, onherroepelijk is geworden of voor Ons in beroep is bevestigd, nemen Provinciale Staten een openbare school op in het na Ons besluit vast te stellen plan.
4. Aan de indieners van de niet ingewilligde verzoeken bedoeld in het eerste lid onder a, wordt voor 15 augustus voorafgaande aan de betrokken planperiode afschrift verzonden van het desbetreffende besluit.

Artikel 65

1. Een verzoek om opneming in het plan wordt voor 1 februari van het jaar voorafgaande aan dat van de vaststelling, bij Gedeputeerde Staten ingediend door de gemeenteraad of door ouders, indien het een openbare school betreft, en door het bevoegd gezag, indien het een bijzondere school betreft.
2. Elk verzoek is met redenen omkleed en gaat vergezeld van:
  - a. een prognose van het te verwachten aantal leerlingen,
  - b. een beschrijving van het voedingsgebied,
  - c. de aanduiding van de plaats waar het onderwijs moet worden gegeven,
  - d. de voorgestelde datum van ingang van de bekostiging.

Artikel 66

Indien Gedeputeerde Staten van oordeel zijn dat een andere school dan gevraagd wordt, dan wel een andere plaats van vestiging meer in overeenstemming is met een evenwichtig geheel van onderwijsvoorzieningen in de provincie, treden zij, alvorens het plan ter vaststelling voor te dragen, in overleg met de aanvrager.

Artikel 67

1. In het plan worden in elk geval opgenomen de scholen waarvan redelijkerwijs kan worden aangenomen dat zij, gelet op de belangstelling voor

de desbetreffende schoolsoort en op het leerlingenverloop, blijkens statistische gegevens zullen worden bezocht door ten minste het volgende aantal leerlingen:

- a. de school voor speciaal onderwijs: 60 leerlingen;
- b. de school voor voortgezet speciaal onderwijs: 42 leerlingen;
- c. de school voor speciaal en voortgezet speciaal onderwijs: 81 leerlingen;
- d. de afdeling: 15 leerlingen.

Tot het totaal aantal leerlingen bedoeld onder c, behoren ten minste 21 leerlingen die in aanmerking komen voor het volgen van voortgezet speciaal onderwijs.

2. Bij de toepassing van het eerste lid worden niet in aanmerking genomen:
  - a. de leerlingen voor wie binnen redelijke afstand plaatsruimte beschikbaar zal zijn op een gelijksoortige school waar het verlangde onderwijs wordt gegeven, tenzij deze school uitsluitend voor interne leerlingen is bestemd;
  - b. leerlingen die in een andere provincie woonachtig zijn en bij de vaststelling van een plan in die provincie in aanmerking worden genomen.
3. Indien Provinciale Staten een verzoek om opnemning in het plan van een bijzondere of openbare of openbare school niet hebben ingewilligd en Wij het daartegen ingestelde beroep gegrond verklaren, nemen zij de school op in het plan na Onze beslissing vast te stellen.

Artikel 68

1. Aan het plan wordt toegevoegd een overzicht van de verzoeken die niet zijn ingewilligd en de motivering daarvan. Deze stukken worden door Gedeputeerde Staten binnen 14 dagen na de vaststelling van het plan aan alle verzoekers gezonden met vermelding van de datum waarop het plan ter goedkeuring aan Onze Minister is gezonden. Het plan wordt gedurende 6 weken ter inzage gelegd op de provinciale griffie.
2. Binnen 14 dagen na de vaststelling wordt het plan ter goedkeuring aan Onze Minister gezonden. Het gaat vergezeld van de ingewilligde verzoeken en het overzicht bedoeld in het eerste lid.
3. Onze Minister beslist voor 1 december van het jaar voorafgaande aan de planperiode. Afschrift van de beslissing wordt binnen 14 dagen aan Provinciale Staten gezonden. Indien Onze minister niet voor 1 december heeft beslist, wordt het plan geacht te zijn goedgekeurd.
4. Onze minister onthoudt zijn goedkeuring indien en voor zover:
  - a. Provinciale Staten ten onrechte vermeerdering van het aantal openbare scholen in de planperiode niet noodzakelijk hebben geacht;
  - b. opnemning van een school in het plan niet noodzakelijk is omdat de opnamecapaciteit van de bestaande onderwijsvoorzieningen toereikend is dan wel niet in overeenstemming is met het tot stand brengen van een evenwichtig geheel van onderwijsvoorzieningen, tenzij redelijkerwijs kan worden aangenomen dat de school zal worden bezocht door het in artikel 65 bedoelde aantal leerlingen;
  - c. is uitgegaan van kennelijk ondeugdelijke prognoses;
  - d. ten aanzien van een op het plan geplaatste school ten onrechte is bepaald dat zij voor bekostiging in aanmerking komt in het eerste jaar van de planperiode.
5. Bij onthouding van goedkeuring op grond van het vierde lid onder a draagt Onze minister Provinciale Staten alsnog op een openbare school in het plan op te nemen.

6. Bij onthouding van goedkeuring op grond van het vierde lid onder d draagt Onze minister Provinciale Staten op de bekostiging van een school in het eerste jaar van de planperiode in het plan op te nemen.
7. Indien ten gevolge van een beslissing op grond van het vierde lid een school uit het plan moet vervallen, deelt Onze minister deze beslissing binnen 14 dagen mee aan de indiener van het verzoek om opname in het na Onze beslissing vast te stellen plan.
8. Indien tegen de beslissing van Onze minister bedoeld in het zevende lid, bij Ons beroep wordt ingesteld en Wij het beroep gegrond verklaren, nemen Provinciale Staten de school op in het na Onze beslissing vast te stellen plan.
9. Zodra het plan onherroepelijk is vastgesteld, wordt het bekend gemaakt in de Nederlandse Staatscourant en het provinciaal blad.
10. Zodra de bekostiging van een in het plan opgenomen school een aanvang kan nemen, doet Onze minister daarvan mededeling aan het bevoegd gezag.

Artikel 69

Indien een plan onherroepelijk is vastgesteld, is de gemeente verplicht tot stichting van de daarop geplaatste scholen voor openbaar onderwijs.

Artikel 71

1. Scholen die gedurende 3 achtereenvolgende jaren in het plan zijn opgenomen en niet voor bekostiging in aanmerking zijn gebracht, worden in het daaropvolgende jaar voor bekostiging in aanmerking gebracht.
2. Ten aanzien van een school die ingevolge artikel 63, derde lid, in het daarop bedoelde plan wordt opgenomen, vangt de termijn genoemd in het eerste lid, aan met ingang van het eerste schooljaar van het plan waarin de school was opgenomen. Ten aanzien van een school die ingevolge artikel 67, derde lid, of artikel 68, achtste lid, in het daar bedoelde plan wordt opgenomen, vangt de termijn genoemd in het eerste lid aan met ingang van het eerste schooljaar van het plan waarvoor het verzoek werd ingediend.